

näkökulmaan ja tuoreeseen tutkimukseen alalla. Kirja tutustutti myös Michael Silversteiniin opettajana, joka pitkämielisesti ja hauskaasti avaa sosiaalisen semioosin saloja aina uusille sukupolville. Mikä onkaan parempi tapa tulla muistetuksi pitkästä ja merkityksellisestä urasta kielen- ja kulttuuritutkimuksen kentällä.

IRINA PIIPPO

etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Kirjoittaja on Helsingin yliopiston yleisen kielitieteen dosentti, joka on perehtynyt Silversteinin käynnistämään tutkimustraditioon vierailevana tutkijana Asif Aghan johtamassa semiotiikan laboratoriossa Pennsylvanian yliopistossa.

Lähteet

- AUSTIN, JOHN LANGSHAW 1962: *How to do things with words*. Oxford: Clarendon.
- BERLIN, BRENT – KAY, PAUL 1969: *Basic color terms. Their universality and evolution*. Berkeley, CA: University of California Press.
- BROWN, ROGER – GILMAN, ALBERT 1960: The pronouns of power and solidarity. – T. A. Sebeok (toim.), *Style in language* s. 253–276. Cambridge, MA: MIT Press.
- GEERTZ, CLIFFORD 1960: *The religion of Java*. Glencoe, IL: The Free Press.
- GOFFMAN, ERVING 1967: *Interaction ritual. Essays on face-to-face behavior*. Garden City, NY: Doubleday.
- JAKOBSON, ROMAN 1960: Closing statement. Linguistics and poetics. – T. A. Sebeok (toim.), *Style in language* s. 350–377. Cambridge, MA: MIT Press.
- LABOV, WILLIAM 1972: *Sociolinguistic patterns*. Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press.
- LARJAVAARA, MATTI 2007: *Pragmasemantiikka*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- SILVERSTEIN, MICHAEL – URBAN, GREG (toim.) 1996: *Natural histories of discourse*. Chicago: University of Chicago Press.

Terminologian kehitystä marin kirjakielissä

Arto Moisio, Oleg Sergejev, Nadežda Krasnova & Jorma Luutonen: *Marin kirjakielten termistön kehitys 1920- ja 1930-luvulla. Elollista luontoa tutkivat tiedet*. Suomalais-Ugrilaisen Seuran Toimituksia 276. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura 2020. 445 s. ISBN 978-952-7262-23-8.

Esiteltävä teos käsittelee marin kahden kirjakielen terminologian kehitystä Neuvostoliiton alkuaikoina, kun vähemmistökielten terminologian kehittämiseen suhtauduttiin suopeasti. Teos on ensimmäinen suomenkielinen esitys Venäjällä puhutun uralilaisen kielen tieteellisen terminologian kehityksestä, ja näin ollen sitä voidaan pitää kiinnostavana ja tarpeellisenä avauksena uralistiikan kentällä.¹ Aiheensa puolesta teos asettuu kiinnostavaan dialogiin fennistiikan piirissä tämän vuosituhannen alkupuolella kirjoitettujen, suomen luonnontieteiden terminologian kehitystä käsittelevien fennistiikan alan väitöskirjojen (Laine 2007; Pitkänen 2008) sekä muun viimeaikaisen suomen kielen terminologian kehitystä ja sanaston luomista käsittelevän tutkimuksen (esim. Nuolijärvi 2018; Pitkänen-Heikkilä 2018; Lauerma 2021) kanssa. Teos on erään-

1. Marin sanaston yleistä kehitystä 1900-luvulla ovat kuvanneet Ivanov ja Moisio (1998), mutta käsiteltävä teos on huomattavasti kattavampi omalla alallaan.

lainen välimuoto monografiasta ja toimittetusta teoksesta. Teos ei koostu itsenäisistä artikkeleista, mutta jokaisella osalla on kuitenkin oma kirjoittajansa, ja ainakin lukua 3 on kirjoittajien lisäksi muokannut toimittaja (s. 12). Mainitsen kunkin luvun käsittelyn yhteydessä luvun kirjoittajan. Arvioitava teos on julkaistu Suomalais-Ugrilaisen Seuran Toimituksia -sarjassa, jossa julkaistaan ensi sijassa empiiriseen tutkimukseen perustuvia, uralilaisia ja altaillaisia kieliä käsitteleviä tutkimuksia.

Teos koostuu kahdesta taustoittavasta luvusta, kolmesta tutkimusluvusta ja yhteenvedosta. Ensimmäinen luku on johdanto, jossa selitetään teoksen ja sen taustalla olleen tutkimusprojektin tarkoitus sekä kuvataan teoksen tavoitteita. Toinen luku antaa tiiviin yleiskuvan mareista, heidän kielestään sekä historiallis-poliittisista syistä, joiden takia marilla on kaksi kirjakieltä, vaikka kirjakielten pohjana olevat kielimuodot (niitty- ja vuorimari) eivät esimerkiksi ymmärrettävyysskriteerin perusteella ole erillisiä kieliä (ks. Saarinen 2022: 432–433). Varsinaisista tutkimusluvuista ensimmäinen (luku 3) on katsaus niihin tapoihin, joilla marin kirjakielten luonnontieteen terminologiaa on kartutettu tutkittuna ajanjaksona. Luku 4 on onomasiologinen kuvaus niittymarissa käytetystä biologian terminologiasta. Luku 5 on sanalista tutkimuksen aineistossa esiintyvistä vuorimarin biologian termeistä, joille esitetään niittymarilainen vastine silloin, kun sellainen on aineistosta löytynyt. Viimeinen luku kokoaa tutkimuksen tulokset yhteen. Teoksen lopussa on myös sanahakemisto, johon on koottu kaikki teoksessa käsitellyt marinkieliset termit. Tämän sanaston rinnalle lukija voisi toivoa myös hakemistoa suomenkielisistä käänöksistä.

Teoksen pääosa (luvut 3–5) on enimäkseen kommentoitua luetteloa joko termienmuodostuskeinoista tai aineistosta löytyneistä termeistä. Teos muistuttaakin suurelta osin sanakirjaa eikä selaista tieteellistä tutkimusta, jossa analy-

soidaan aineistoa ja esitetään johtopäätöksiä. Teoksesta on siis hankalaa, joskaan ei mahdotonta, saada kokonaiskuvaa siitä, minkälaisia muutoksia marin kirjakielten termistössä on oikeastaan tapahtunut. Palaan asiaan jäljempänä.

Teoksen kirjoittajista kaksi (Arto Moisio ja Jorma Luutonen) ovat toimineet pitkään leksikografeina Turun yliopiston Volgan alueen kielten tutkimusyksikössä. Oleg Sergejev puolestaan työskentelee Marin kielen ja kirjallisuuden tutkimusinstituutissa ja Nadežda Krasnova Marin valtionyliopistossa; kumpikin näistä instituutioista sijaitsee Joškar-Olassa Marinmaalla. Kirjoittajilla on siis hyvä pohjatieto sekä sanastontutkimuksesta yleensä että erityisesti marin kielen ja sen sanaston tutkimuksesta, mikä on luonnollisesti edellytys käsiteltävänä olevan teoksen onnistuneelle kirjoittamiselle.

Tutkimuksen aineisto on varsin laaja, ja se on koottu pääosin 1920–30-luvuilla julkaistuista marinkielisistä elävää luontoa käsittelevistä oppikirjoista ja valistuskirjallisuudesta, joista niittymarinkielisiä on 17 ja vuorimarinkielisiä 29. Muuta aineistoa, jota hyödynnetään osittain luvussa 3, ovat tarjonneet samana aikana julkaistut muita tieteenaloja käsittelevät oppikirjat. Aineisto on kerätty käsin siten, että kerätessä on otettu huomioon ainoastaan jokaisen termin ensimmäinen vastaan tullut esiintymä, joten aineistosta ei voi tehdä määrällisiä yleistyksiä. Kyseessä onkin puhtaasti laadullinen tutkimus. (S. 10–12.) Aiheen laajuuden huomioon ottaen valinta on perusteltu, mutta lukija jää silti kaipaamaan jonkinlaisia tilastoja esimerkiksi käytetyistä muodostustavoista (vrt. esim. Pitkänen 2008: 162–218).

Johdanto, taustoitus ja päätäntö

Kirjan luvut 1, 2 ja 6, jotka eivät ole varsinaisia tutkimuslukuja, keskittyvät tutkimuksen taustoihin. Luvut 1 ja 6 on kirjoittanut Jorma Luutonen, luvun 2 Arto

Moisio. Luku 1 kuvaa tutkimuksen tarkoituksen, tutkimuksen tekijät ja tutkimusprojektin, jonka tuloksena teos on syntynyt. Kiinnostavimpia osia ovat tutkimuksen aineistonkeruuta ja rajausta käsittelevät osat (luvut 1.2 ja 1.3), sillä ne kuvaavat hyvin tutkimuksen laajuutta ja sitä, miten tutkimuksen fokus on muuttunut projektin aikana. Näissä osissa annetaan myös selitys teoksen välillä epätasaiselle ja toisteiselle rakenteelle (s. 11–12). Herää kuitenkin kysymys, olisiko näitä ongelmia voinut pyrkiä ratkaisemaan, kun ne kerän ovat olleet tekijöiden tiedossa.

Luku 2 antaa tiiviin yleiskuvan marin kielestä ja marin kirjakielistä. Erityisesti kirjakielten kehitys ja niihin vaikuttanut (kieli)poliittinen ilmapiiri esitellään miellyttävään yleistajuisesti (vrt. Ivanov & Moisio 1998, jossa esitetään tarkempi kuvaus marin kirjakielten historiasta). Luvun 2 kuvaus marin kirjakielten kehityksestä selittää hyvin myös asiaa aiemmin tuntemattomalle lukijalle, miksi luvussa 4 esiteltyssä terminologiassa marilaisperäinen terminologia vaihtuu systemaattisesti venäläisperäiseen tutkitun aikakauden loppupuolella.

Luvussa 6 esitetään teoksen kokoon nähden varsin suppea yhteenveto, joka kuitenkin onnistuu tiivistämään tutkimuksen oleelliset tulokset varsin hyvin. Yhteenvedosta onkin ehkä nähtävissä, että teoksessa olisi ollut varaa tehdä enemmän yleistyksiä, jos lähes 350 sivun mittaisen tutkimuksen tulokset voi esittää onnistuneesti neljässä sivussa.

Marin kirjakielten terminologian luomisen keinot

Luku 3 (Oleg Sergejev ja Nadežda Krasnova, toimitus Arto Moisio) tarkastelee termejä muodostuksen näkökulmasta, niin morfologian, semantiikan kuin lainaamisenkin osalta. Luku kuvaa kattavasti ne morfologiset prosessit, joilla marinkielistä terminologiaa on luotu.

Kirjoittaja kertoo, että terminologiaa on luotu sekä omankielisistä aineksista että venäjältä lainaamalla. Luvussa tuodaan selvästi ilmi, että marissa uusien termien luomiseen on ensi sijassa käytetty johtimia, mutta myös yhdistäminen on ollut suosittua. Venäläisten lainojen kohdalla muotoja taas on kotoutettu mariin lyhentämällä niitä. Lisäksi terminologiaa on kehitetty laajentamalla marissa jo olemassa olleiden sanojen semanttista alaa. Teoksessa onnistutaan kuvaamaan marinkielisen terminologian muodostamisen tyytit hyvin kattavasti molempien kirjakielten osalta, joskin kuvaus on hieinan epätasalaatuista. Esimerkiksi vuorimarin termistön semanttisten kehitysten kuvaus (s. 85–88) tuntuu pääsevän syvemmälle aiheeseen kuin niittymarin vastaava kuvaus (s. 63–67). Tämä epätasaisuus johtuu siitä, että luku on kahden kirjoittajan kirjoittama. Lukua toimitettaessa sisällön tasapainottamiseen olisi voitu kiinnittää enemmän huomiota.

Epätasaisuutta suurempi ongelma on kuitenkin täydellinen teoriataustan puute terminologian käsittelyssä. Vaikka tarkoitus onkin kuvata marin kirjakielten terminologian kehitystä, olisi jonkinlainen teoreettinen viitekehys ollut paikallaan; onhan terminologian tutkimus oma vaikiintunut kielitieteen alansa. Esimerkiksi Laineen (2007) hengeltään ja aiheeltaan hyvin samanlaisessa tutkimuksessa leksikologian ja terminologian tutkimuksen teoriaa käsitellään lähes 60 sivun verran. Tästä puutteesta huolimatta teoksesta löytyy pienellä vaivalla kiinnostavia paralleleja esimerkiksi Lönnrotin suomen kasvitieteen terminologian kehittämisessä käytämiin terminologianmuodostustapoihin (ks. esim. Pitkänen 2008: 162–272).

Marin kirjakielten termien merkitykset

Luvussa 4 (Arto Moisio, niittymarin tarkastaminen Oleg Sergejev) esitellään

luettelomaisesti eri käsitealueiden (esim. *biologinen luokittelu* [s. 116–127], *madot* [s. 137–140]) termistöä ja muuta terminomaisesti käytettyä sanastoa. Varsinaisia termejä ja erikoisanalan sanastoa ei kuvauksessa eroteta toisistaan. Tämä ei ole suuri ongelma, mutta heijastelee selvästi edellä mainittua teoreettisen näkökulman puutetta. Joissain kohdissa lukijalle jää kuitenkin epäselväksi, onko jokin sana termi tai erikoisanalan sana, vaiko kenties marin kielen sana, jota on käytetty termimäisesti – tai onko tällaista erontekoa ylipäättään mahdollista tehdä. Tällaisia sanoja ovat muun muassa *мокишынчо* 'made' (s. 157), *ушкал* 'lehmä' (s. 175) ja *тумо* 'tammi', muutaman satunnaisen esimerkin antaakseni.

Termit esitellään alkuperän mukaan (esim. venäläinen laina ilman vaihtoehtoa, venäläinen laina ja sen vaihtoehto, omapohjainen sana ja sen vaihtoehto), ja niiden variaatio selviää kuvauksesta. Lisäksi yhdelle käsitteelle esitetään kaikki lähteistä löytyvät vaihtoehdot, mikä mahdollistaa termistön vaihtelun analysoinnin. Kaiken kaikkiaan luvussa 4 esitetään 36 elolliseen luontoon liittyvää käsitealuetta, mikä antaa varsin kattavan kuvan 1920–30-luvuilla marin kirjakielissä käytetystä terminologiasta.

Pelkän listaamisen lisäksi luvussa käsitellään satunnaisesti myös esimerkiksi käytetyn terminologian epäjohdonmukaisuutta (esim. s. 121–124), mainitaan toisinaan termien murteellisesta alkuperästä (esim. s. 110) ja esitetään silloin tällöin vertauksia suomen terminologiaan (esim. s. 159, alav. 32). Tällaiset kohdat tuovat lisäarvoa pelkkään termien listaukseen nähden. Niitä ei kuitenkaan valitettavasti esiinny systemaattisesti, ja ne on upotettu termiluetteloon, mikä tekee kohtien löytämisestä hieman haastavaa. Ajatus on kuitenkin hyvä, ja esitetyt termit voisikin verrata vaikka suomen vastaavaan terminologiaan siitä näkökulmasta, esiintyykö suomen varhaisessa luonnontie-

teen terminologiassa samankaltaista epäjohdonmukaisuutta.

Se, että aineistoa on kerätty eri vuosikymmeninä ilmestyneistä kirjoista, mahdollistaa myös jonkinlaisen marin kielenohjailun muutoksen tutkimuksen. Yleiskuvan oikeakielisyyden muutoksesta tarkasteltuna ajanjaksona voisi saada esimerkiksi vertaamalla venäjistä (mukauttamatta) otetun terminologian määrän vaihtelua eri aikoina. Tätä ilmiötä olisi mahdollista verrata myös suomen terminologian kehityksen oikeakielisyystavoitteisiin. Aineisto voi toimia myös tapaustutkimuksena Neuvostoliitossa puhuttujen vähemmistökielten aseman vaihtelusta: mitä enemmän venäläisperäistä terminologiaa aineistossa jonakin aikana esiintyy, sen huonompi asema marilla on Neuvostoliitossa ollut (vrt. s. 17–19).

Yleisellä tasolla luvun 4 kuvauksessa on joitakin melko suuria ongelmia. Ensinnäkin luvuissa 3 ja 4 on suhteellisen paljon päällekkäisyyttä, sillä luvut ovat eri kirjoittajien tekemiä. Tämä luo turhaa toisteisuutta, jota olisi voinut toimitusvaiheessa poistaakin. Toisaalta lukua 4 voi toisteisuuden takia hyödyntää itsenäisenä tutkimuksena. Toiseksi esitetyjen termien morfologinen rakenne jätetään pääasiassa kuvaamatta. Tämä hankaloittaa huomattavasti esimerkiksi sellaisen tutkimuksen tekemistä, jossa katsottaisiin, onko eri alkuperää olevien tai eri käsitealueisiin kuuluvien termien muodostamisessa käytetty erilaisia keinoja. Samoin sanan alkuperäinen merkitys jätetään useimmiten eksplisiittisesti ilmaisematta, joten lukija ei voi tietää, onko jokin termi muodostettu esimerkiksi muuttamalla tai laajentamalla aiemmin olemassa olleen sanan käyttöalaa. Lukijalla on siis oltava jonkinlainen marin taito saadakseen kaiken hyödyn irti tutkimuksesta. Kolmanneksi jo edellä mainittu terminologian teorian puute hankaloittaa kokonaiskuvan muodostamista käsitealueiden rakenteesta, sillä esimerkiksi ylä-, ala- ja vieruskäsitteitä ei ole

selkeästi eroteltu toisistaan (vrt. esim. Pitkänen 2008: 178–179). Tämä ei tietenkään tarkoita, etteikö käsitealueiden rakennetta voisi tulevaisuudessa tutkia luvussa 4 esitetyn aineiston pohjalta, mutta lukija voisi odottaa, että käsitealueiden rakenteen kokonaiskuva esiteltäisiin terminologiaa käsittelevässä teoksessa.

Luku 5 (kirjoitettu yhteistyössä Nadežda Krasnovan kanssa [s. 12]; teoksessa ei kerrota yhteistyön toista osapuolta) on yli 130-sivuinen sanalista selaisista niittymarin termeistä, joille on esitetty vuorimarin merkitysvastine, jos sellainen löytyy aineistosta (s. 250–251). Lukuun on sisällytetty kaikki niittymarin sanat, vaikka tällaiseen listaukseen olisi hyvin riittänyt vain niiden sanojen esitteleminen, jotka eroavat muodoltaan niitty- ja vuorimarin. Vielä parempi ratkaisu olisi ollut liittää vuorimarin muodot luvussa 4 esiteltyjen niittymarin ilmausten yhteyteen. Nykyisellään luku 5 ei itsenäisenä lukuna tuo teokseen juurikaan lisäarvoa, vaan jopa hajauttaa mahdollisesti kiinnostavaa tietoa eri paikkoihin.

Lopuksi

Marin kirjakielten termistön kehitys 1920- ja 1930-luvulla kokoaa yhteen suuren määrän tietoa marin kirjakielten termistön kehityksestä. Teoksessa julkaistun aineiston laajuus tekee siitä poikkeuksellisen uralilaisten kielten terminologian tutkimuksessa. Laajuudeltaan ja aiheeltaan teos vastaa suomen luonnontieteiden terminologian kehityksestä kirjoitettuja tutkimuksia (esim. aiemmin arvioissa mainitut Laine 2007; Pitkänen 2008). Tämä paralleeli mahdollistaa periaatteessa suomen ja marin luonnontieteiden terminologian kehityksen vertailun. Valitettavasti teoksen puutteet aiheuttavat tällaisen tutkimuksen tekijälle ylimääräistä työtä, kun hän joutuu tekemään käsiteanalyysin esitetyille termeille ja mahdollisesti myös opiskelemaan maria morfo-

logisen ja semanttisen analyysin tueksi. Pienellä vaivannäöllä teoksen aineistosta voisi nähdäkseni myös saada esille kieli-
politiikan ja (oikeakielisyys)ihanteiden vaikutuksia marin kirjakielten terminologian kehitykseen, pääasiassa siten, että tarkastelisi eri aikoina käytettyjä terminmuodostuskeinoja (omaperäisiä vai lainasanoja). Tällaista tietoa voisi sitten verrata suomen tilanteeseen silloin, kun suomenkielistä terminologiaa luotiin.

Teos vaikuttaa ensisijaisesti tarkoitettujen marin leksikologian tutkijoille sekä siitä kiinnostuneille, mutta myös muut leksikologiasta, terminologiasta ja vähemmistökielten kielenohjailusta kiinnostuneet tutkijat voivat varmasti hyödyntää ainakin osia teoksesta. Ajoittain raskaan esitustapansa takia teos vaatii käyttäjältään kuitenkin tieteellistä harjaantuneisuutta. Tutkimus toiminee parhaiten aineistokokoelmana, jota edelleenanalysoimalla voi päästä syvällisesti käsiksi marin kirjakielten terminologian kehityslinjoihin. Yhteenvedon lopussa tekijät esittävät toiveen siitä, että tutkimus toimisi alkuna sarjalle marin kirjakielten sanaston kehityksen tutkimuksia. Itse näkisin yhtä hedelmällisenä tutkimuslinjan, jossa marin kirjakielten luonnontieteiden terminologian kehitystä verrattaisiin suomen vastaavaan – erityisesti siksi, että suomessa on jo tehty saman alan tutkimuksia.

RIKU ERKKILÄ
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Kirjoittaja on fennougristiikan väitöskirjatutkija Ludwig-Maximilians-Universität Münchenissä ja Helsingin yliopistossa.

Lähteet

IVANOV, IVAN – MOISIO, ARTO 1998: *Marin kielen sanaston kehitys 1900-luvulla*.
Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitoksen julkaisuja 57. Turku: Turun yliopisto.

- LAINEN, PÄIVI 2007: *Suomi tiellä sivistyskieleksi. Suomenkielisen maantieteen sanaston kehittyminen ja kehittäminen 1800-luvulla*. Turku: Turun yliopisto.
- NUOLIJÄRVI, PIIRKKO 2018: Finnish for special purposes. Terminology work in Finland. – John Humbley, Gerhard Budin & Christer Laurén (toim.), *Languages for special purposes. An international handbook* s. 225–233. Berlin: De Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9783110228014-010>.
- PITKÄNEN, KAARINA 2008: *Suomi tieteen kieleksi. Elias Lönnrotin termistön kehittäjänä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1164. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- PITKÄNEN-HEIKKILÄ, KAARINA 2018: Tiedesanan suomentamisesta otettavat normit. Eläintaksonomisen sanaston kehittämisestä 1800-luvulla ja 2000-luvulla. – *Virittäjä* 122 (4) s. 523–560. <https://doi.org/10.23982/vir.57006>.
- LAUERMA, PETRI 2021: Heliuksesta Ahlmaniin. 1800-luvun kirjakielen tulleen sanaston vakiintumisesta Martti Rapolan sanakokoelman valossa. – *Virittäjä* 125 (3) s. 404–425. <https://doi.org/10.23982/vir.77171>.
- SAARINEN, SIRKKA 2022: Mari. – Marianne Bakró-Nagy, Johanna Laakso & Elena Skribnik (toim.), *The Oxford guide to Uralic languages* s. 432–470. Oxford: Oxford University Press.

Euroopan selkokielet esittäytyvät

Camilla Lindholm & Ulla Vanhatalo (toim.): *Handbook of Easy Languages in Europe*. Berlin: Frank & Timme 2021. 660 s. ISBN 978-3-7329-0771-7.

Camilla Lindholmin ja Ulla Vanhatalon vuonna 2021 toimittama englanninkielinen *Handbook of Easy Languages in Europe* on kattava kokoomateos, jonka kirjoittamiseen on osallistunut yli 50 selkokielen asiantuntijaa 21 Euroopan maasta. Teos on osa Frank & Timmen vuodesta 2019 lähtien julkaisemaa kirjasarjaa Easy – Plain – Accessible. Tämä Silvia Hansen-Schirran ja Christiane Maaßin toimittama kirjasarja käsittelee saavutettavaa viestintää ja sisältää nyt jo yhteensä 14 julkaisua, joista puolet on julkaistu saksaksi ja puolet englanniksi. *Handbook of Easy Languages in Europe* on sarjan kahdeksas julkaisu ja samalla en-

simmäinen, joka tarjoaa yleiskatsauksen Euroopan selkokielen tilanteesta.

Teoksessa mukana ovat selkokieli-tutkijoiden ja -asiantuntijoiden tekemät esittelyt Alankomaista, Belgiasta, Espanjasta, Italiasta, Islannista, Itävallasta, Kroatiasta, Latviasta, Liettuasta, Norjasta, Portugalista, Puolasta, Ruotsista, Saksasta, Sloveniasta, Suomesta, Sveitsistä, Tšekistä, Unkarista, Venäjältä ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta. Jotkin Euroopan maat ovat siis jääneet teoksesta pois, mikä selittyy osittain sillä, että selkokielen kehittäminen ei ole vielä kaikissa Euroopan maissa riittävän pitkällä. Ranska ei ole teoksessa mukana, mikä on harmillista, sillä olisi ollut erittäin mielenkiintoista perehtyä selkoranskan eli FALC:n (ransk. *facile à lire et à comprendre*) historiaan ja ominaisuuksiin. FALC on kuitenkin teoksessa mukana Belgian ja Sveitsin ranskaa